

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍŠKA

Vážení kolegové ve školách, neziskových organizacích, úřadech, firmách a dalších institucích, milí příznivci ekologické výchovy, zasiláme Vám třetí balíček informací na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v roce 2014.

Balíček obsahuje aktuální grantové výzvy, pozvánky na akce, termíny vyhlášených soutěží, zajímavé články i příklady dobré praxe. Ve druhé polovině vrcholí masopustní veselí a pomalu začínáme připravovat jarní akce. Vzhledem k tomu, že první březnový týden jsou v našem kraji jarní prázdniny, zašleme Vám další balíček již v pátek 28. února.

Kancelář Lísky a informační místo pro EVVO, včetně knihovny, najdete v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436.

V únoru jsme spustili nové webové stránky Lísky se zcela novou grafikou i strukturou, navštivte nás na www.liska-evvo.cz

Klub Lísky – líbí se Vám programy Lísky? Chtěli byste nás podpořit? Staňte se členy Klubu. Informace, přehled benefitů a plateb a přihláška ke stažení na webu Lísky, <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky> Členům klubu zašleme tento týden uvítací dopis, kartu člena a 2 nové **metodické listy** na téma Masopust a Zdravá výživa a lískovou **NOVINKU: List skřítky Lískáčka pro rodiny s dětmi na únor**. Tento list najdete i na webu, pod Klubem Lísky. To abyste viděli, na co se můžete v dalších měsících těšit. Listy budeme vydávat jednou měsíčně, primárně jsou určeny rodinám s dětmi jako námět na společné trávení volného času. Další listy již budeme zasílat pouze členům Klubu.

Na webu Lísky najdete **Akce – Krajský kalendář akcí**. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz, my Vám za ně děkujeme a aktuálně je zařazujeme na web i do rozesílky.

Líška má své profily na Facebooku. Přidejte se k našim tématům na stránkách: Líška, o.s./Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny/Ptáci – žijí tady s námi/Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji/ŽABAKO.

Osvětové kampaně Lísky v roce 2014:

- **Ptáci – žijí tady s námi**, 1.4.-2.5, koordinuje CEV Žabka při SVČ Klubko Staré Město
- **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**, 1.5.-31.8., koordinuje Centrum Veronica Hostětín
- **Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené**, 10.-18.5., koordinuje Přírodovědné centrum Trnka při DDM Uherské Hradiště
- **STROMY a my**, 28.9.-26.10, koordinuje Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
- **Skutečně zdravá škola**, celoročně

Občanská iniciativa Skutečně zdravá škola, <http://www.skuteczdravaskola.cz/>

Aktuální zprávy, náměty a příklady dobré praxe najdete na

<https://www.facebook.com/skuteczdravaskola?fref=ts>

Kontakt: Bohuslav Sedláček

Kde Líska pomáhá

➤ Sbírka Světluška: Komu svítí Světluška

Světluška provází děti a dospělé s těžkým zrakovým postižením na jejich cestě k samostatnosti.

Přispívá na speciální pomůcky jako jsou mluvicí počítače či optické lupy, na vodící psy, osobní asistenci pro zrakově postižené děti integrované do běžných škol. Podporuje zrakově postižené studenty. Financuje projekty, které rozvíjí talent a tvořivé schopnosti lidí se zrakovým postižením.

<http://svetluska.centrum.cz/win/pro.phtml>

Aktuality, které stojí za to číst

❖ Nový bakalářský studijní obor v Olomouci

Olomoucká univerzita má nový bakalářský studijní obor "Environmentální studia a udržitelný rozvoj", jehož první ročník bude otevřen v příštím akademickém školním roce 2014/2015 na Katedře rozvojových studií Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého. Podrobnější informace naleznete na webových stránkách

<http://www.development.upol.cz/studium/esur/o-oboru/>

❖ Katedra environmentálních studií FSS Masarykovy univerzity Brno

Tip pro mladé lidi, kteří uvažují o Bc./Mgr. studiu a pro které je důležitá příroda, krajina a životní prostředí. Doporučujeme shlédnout nový spot katedry environmentálních studií. Tady najdete 10 důvodů, proč studovat environmentální studia: <http://bit.ly/envi-10duvodu>

❖ Ptákem roku 2014 je čáp

Ptákem roku 2014 je čáp! Čáp bílý i čáp černý. Letos byla udělána výjimka, tedy dvě – poprvé byly zvoleny hned 2 ptačí druhy a poprvé se Pták roku opakuje. Čáp bílý už totiž jednou Ptákem roku byl (přesně před 20 lety). Oba druhy si zasluhují pozornost, nejen kvůli své oblíbenosti, ale i díky problémům, se kterými se potýkají.

<http://www.birdlife.cz/index.php?ID=2600>

❖ Kampaň FAO k Mezinárodnímu dni lesů

Lesy a stromy nás chrání, poskytují čistý vzduch a vodu, zachovávají biologickou rozmanitost a zmírňují působení změn klimatu. Mnohým z nás také poskytují stravu, přístřeší a pracovní příležitosti. Je na nás, abychom naše lesy na oplátku také udržovali a chránili - naše budoucnost je v sázce. Připojte se k FAO a oslavte 21. března Mezinárodní den lesů.

<http://www.youtube.com/watch?v=-VnFoStRE0w>

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **1. Výzva k předkládání žádosti o poskytnutí grantu z programu „Fond pro nestátní neziskové organizace“ (FNNO).** Upozorňujeme, že Nadace partnerství ve spolupráci s Nadací rozvoje občanské společnosti vyhlásila 1. výzvu k předkládání žádostí o poskytnutí grantu z programu „Fond pro nestátní neziskové organizace“ (FNNO) a k předkládání žádostí o poskytnutí Doplňkového grantu z Fondu pro bilaterální spolupráci na programové úrovni v rámci FNNO. Uzávěrka 1. Výzvy je 24.03.2014, do 16:00 hodin.
<http://www.fondnno.cz/>
- Jsou žáci vaší místní školy denně vystaveni nebezpečné dopravní situaci? **Grantový program Na zelenou vám nabízí pomoc.** A navíc bude děti opravdu bavit! Požádejte do 7. března o podporu a získáte až 70.000 Kč. <http://bit.ly/1mRt85h>
- Nadace Partnerství nabízí obcím, školám a neziskovým organizacím grant zaměřený na **odpovědné hospodaření s vodou** (v budovách, obcích, krajině). Maximální výše grantu je **100 tisíc Kč**, uzávěrka žádostí je **10. dubna**. *TZ v příloze.*
Informace o grantech Nestlé pro vodu v krajině: www.nadacepartnerství.cz
Informace o soutěži Pro vodu: <http://www.soutezprovodu.cz/>
- **Nadace VIA: Rychlé granty 2014**
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x1--&x=2396776>
- **Nadace Open Society Fund Praha Norské fondy - Dejme (že)nám šanci**
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x1--&x=2396026>
- **ČSOB Nadační program vzdělání**
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x1--&x=2397459>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Regionální setkání středisek ekologické výchovy, ekoporaden a organizací k EVVO, 20. března 2014, 14/15 Baťův institut Zlín.** *Pozvánka a návratka v příloze.*

- **Benefice pro sýkorky zámeckého parku, v neděli 23. února 2014.**

Od 12. hodiny bude možné shlédnout komentovanou prohlídku malé expozice ptáků. Pro děti je připraveno tvoření: výroba vlastního krmítka, tukové šišky, tukové formičky se zrníčky, tukové koule - tukem a semínky obalená šiška. Od 16. hodiny bude ukončeno tvoření a proběhne přednáška o ptácích v zimě. V blízkosti zámku je také možné pozorovat ptáky na krmítku. *Letáček v příloze.*

Zámek Lešná u Valašského Meziříčí, Muzeum regionu Valašsko, tel.: 605 143 474

<http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/>

<http://www.facebook.com/ZamekaparkLesna>

- **Pozvánky do Hostětína:**

- Zveme na **dvoudenní kurz Zimní řez ovocných stromů**, který se uskuteční už 22.–23. 2. 2014 v Hostětíně. Neváhejte s přihláškami, ovocnářské kurzy se nám vždycky rychle zaplní.
<http://hostetin.veronica.cz/zimni-rez-ovocnych-stromu>

- Rádi byste si založili chov včel, ale nevíte jak na to? Tak právě pro vás jsme připravili **kurz "Začínáme včelařit"**. Kurz je určený všem začátečníkům, kteří se ještě rozhodují a nemají jasnou představu, co takové včelaření obnáší. Bližší informace naleznete zde: http://www.trnka.xf.cz/ke_stazeni/plakatek_kurz_vcelareni.pdf
- **MUZEUM REGIONU VALAŠSKO ZVE NA PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDNÁŠKY A PROGRAMY**
Více informací na www.muzeumvalassko.cz

Výstavy ve Zlínském kraji

- **14/15 Bat'ův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální výstavy najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **Pozvánka na unikátní třídní kurzy Environmentálního poradenství**
STEP pořádá ojedinělé kurzy věnované Environmentálnímu poradenství. Dozvíte se, jak profesionalizovat ekoporadenství ve své organizaci, jaké jsou jeho metody a standardy. Velkým přínosem pro Vás bude možnost interakce a výměna zkušeností s účastníky kurzu, brainstorming a názorné ukázky z praxe. Kurzy proběhnou v únoru a březnu 2014- v **Ostravě** dne **26.2.** a v **Praze** ve dnech **5.3., 6.3. a 13.3.** Více na <http://www.ekoporadna.cz/>
- Doporučujeme **semináře**, týkající se **etologie hospodářských a volně žijících zvířat**. Přednášet bude špičkový etolog a báječný lektor (prof. Luděk Bartoš)
Semináře se uskuteční 24.4. a 15.5. v Toulcově dvoře, Praha - Hostivař.
Více informací a přihlášky najdete na:
<http://www.toulcuvdvur.cz/vzdelavani/odborne-seminare>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

❖ Semináře, exkurze

- **Seminář k metodě badatelsky orientovaného vyučování (BOV) - pondělí 24.2. 2014 od 9.00 do 15.30** v Základní škole Vsetín, Rokytnice 436.
Seminář je zdarma připraven pro pedagogy 1. a 2. stupně ZŠ.
Seminář připravilo Sdružení Tereza, Líska, o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji a Základní školy Vsetín, Rokytnice 436.
Na seminář se přihlašujte prostřednictvím webových stránek www.badatele.cz, kde najdete další informace o metodě BOV i projektu Badatelé.cz, v rámci kterého vznikly metodické materiály a zkušenosti z výuky.
[Přihlásit se na seminář](#)

- **Seminář prostředky environmentální výchovy pro pedagogy mateřských a základních škol a školských zařízení – JARO – VELIKONOCE, 26.2.2014, 9.30 – 13.30 hodin**, v Základní škole Vsetín, Rokytnice 436, lektorka: Pavlína Gášková. *Pozvánka s přihláškou v příloze.*
- **Připravujeme:**
 - Seminář Ekovýchova v mateřské škole, březen**
 - Seminář Regionální výrobky pro ZŠ a SŠ, 19. březen**
 - Seminář Plánujeme a budujeme školní přírodní zahradu pro MŠ a ZŠ, duben**
 - Seminář Učíme se na školní přírodní zahradě pro MŠ a ZŠ, květen**
 - Seminář Poznáváme svět/Svět v jednom dni - projektové/tematické dny na globální a environmentální témata - pro pedagogy 1. nebo 2. stupně ZŠ**
- Krajský veletrh, ZOO Zlín Lešná, 5.6.2014**

❖ Programy a služby Líska a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Líska, o.s.
Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz
- PC TRNKA při DDM Uherské Hradiště si pro vás letos připravila **večerní vzdělávací přednášky a terénní exkurze pro učitele, koordinátory EVVO a veřejnost**. Přednášky budou probíhat od října 2013 do května 2014 v Uh. Hradišti. Cena celé akademie je 250,-Kč. Více na www.ddmsikula.cz/akademie

Vzdělávací programy a environmentální informační a komunikační systém zajišťovaný Lískou je podpořen z Programu švýcarsko-české spolupráce, www.liska-evvo.cz

❖ Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

- Doporučujeme výukový program **Ptáci na krmítku a v zimním parku**, který můžete navštívit **18. 2. v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí**. Žáci se seznámí s nejčastěji se vyskytujícími ptáky na krmítcích ve městě, naučí se rozeznávat je také podle hlasů nebo se dozvědí, jak ptáky v zimě přikrmovat. Od 8:00 do 14:00 je program připraven pro žáky škol (nutno se předem objednat na tel. čísle 571 611 764, nebo emailem: orlova@muzeumvalassko.cz), od 15:00 potom pro veřejnost.

Více na <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/ptaci-na-krmitku-a-v-zimnim-parku/>

- **NOVINKA Ekocentra Čtyřlístek Zlín: Mobilní planetárium ve Zlínském kraji.**
Nabízíme pro základní a mateřské školy projekci vzdělávacích filmů z oblasti astronomie a původu života na naší planetě v 3D. S mobilním planetáriem přijedeme za Vámi. K promítání potřebujeme pouze prostor 5x7m a na výšku 3,5m s připojením k elektřině – nejlépe tělocvičnu. Ta je vhodná i proto, že děti během promítání leží na zádech a žíněnky jsou vhodnou podložkou. Podrobnější informace najdete v příloze "mobilni_planetarium.pdf" a na stránkách www.mobilniplanetarium.cz

Kontakt: ZO ČSOP Ekocentrum Čtyřlístek
www.eko4listek.cz
www.priroda-a-krajina.cz
tel. 737 542 498

Tipy na tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky na rok 2014 budeme postupně přidávat na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

- Rodiče, prarodiče, strýcové a tety - vydejte se společně s dětmi na **napínavý tábor** do krásného a čistého prostředí Bílých Karpat. Program (nejen) pro děti bude protkáno zajímavou celotáborovou motivační hrou. Letos uspořádáme 4 turnusy, které jsou rozděleny dle věku dětí.
<http://hostetin.veronica.cz/letni-tabory-pro-rodice-s-detmi>
- **Dovolená s příběhem – zelená dovolená mezi kvetoucími jabloněmi**
Jarní toulky po Karpatech, bylinkový workshop, využití jarních rostlinek v kuchyni.
<http://hostetin.veronica.cz/dovolena-s-pribehem-zelena-dovolena-mezi-kvetoucími-jablonemi>
- V nabídce Hostětína najdete též **víkendy pro ženy a další pobyty**.

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

V této rubrice najdete Vaše i lískové tipy, zkušenosti a zážitky z různých výletů, exkurzí a výprav do přírody.

- **Ze dřeva zrozené, 1. 12. 2013 – 23. 2. 2014**
Muzeum regionu Valašsko srdečně zve na výstavu betlémů a jiných děl valašských řezbářů, která bude k vidění v Zámecké galerii vsetínského zámku. <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/ze-dreva-zrozene/>
- **Naplánujte si návštěvu 14/15 Baťova institutu Zlín**, který nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>**
- **Termíny soutěží:**
 - **Zelený lísteček – soutěž pro 1.-3. třídy ZŠ**, Valašské Meziříčí, 15.5.2014, *propozice v příloze.*
 - **Zlatý list – soutěž pro ZŠ**, regionální kolo ve Zlínském kraji, Valašské Meziříčí, 20.-21.5.2014, *propozice v příloze. Pořádá SVČ Domeček a ZO ČSOP Javorníček Valašské Meziříčí*
 - **6. ročník Eko-olympiády pro ZŠ Zlínského kraje:** středa 21. května 2014, 8.30 -14.00 hod, Základní škola Zlín Štípa. Další informace na www.zsstipa.cz
 - **ŽA-BA-KO, žákovská badatelská konference, Vsetín, 25.6.2014**
 - **Jaloveček**, duben 2014, <http://www.muzeumvalassko.cz>
- **CEV Žabka při SVČ Klubko St.Město,p.o. připravila pro žáky II. stupně a SŠ na školní rok 2013/2014 soutěž o životním prostředí - Poslouchejme přírodu !!!**, email: kravackovap@seznam.cz, www.cevzabka.xf.cz
- **Zámek Lešná vyhlašuje výtvarnou soutěž ke Dni Země na téma "Zámek a park očima dětí"**, uzávěrka 28. 3. 2014.
<http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/>
<http://www.facebook.com/ZamekaparkLesna>
e-mail: slezakovajitka@seznam.cz
- **Asociace Kotva vyhlašuje SOUTĚŽ** s tématem „Co mne zaujalo na vesnici, ve které žiji“ v kategorii obrázků, napsaný příběh. Objevuj mimořádná pozoruhodná místa: objekty, prameny, domy, stromy, lidi atd. K vyhodnocení soutěže přizveme žáky školy, učitele a některé členy asociace Kotva.
Kontakt: e-mail: kotva-fgh@centrum.cz, mobil: 739 320 845, www.sKotva.cz

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Pro zájemce o badatelskou výuku doporučujeme:**
<http://www.badatel.upol.cz>
<http://globe.terezanet.cz/projekt-badatele.html>
<http://www.zsctyrlitek.cz/?page=nadani/detska-vedecka-konference-prace-s-talenty#form10>
- **Doporučujeme k návštěvě weby Sdružení TEREZA**
<http://www.jdeteven.cz>
<http://www.ekoskola.cz>
<http://lesveskole.terezanet.cz>
<http://globe.terezanet.cz>
<http://globe.terezanet.cz/projekt-badatele.html>
- **Projekt „Global Storylines“ – výuka příběhem.**
Výuka příběhem využívá prvky dramatické výchovy a umožňuje tak prozkoumávat komplexní globální témata v bezpečném prostředí fiktivního příběhu. Více: <http://bit.ly/13BgBhd>
- **Fairtradové školy**
jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Status Fairtradová škola

mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jim najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

- **Světová škola**

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Staňte se výjimečnou a elitní školou, která se zajímá o dění okolo sebe i na celé planetě!

- **Globální rozvojové vzdělávání**

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Zelené okénko

- **Zelené úřadování**

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

- **Zelené nakupování**

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Ekologický institut Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá, vydal řadu materiálů a informační letáček, který najdete v elektronické podobě na www.veronica.cz

- Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, věnované udržitelné spotřebě domácností, pusťte si nový videoklip. www.umenivybirat.cz
- **Projekt Šetrná kancelář**
doporučení, metodické listy naleznete na webu www.setrnakancelar.cz
- **Žijte BIO** www.bio-info.cz
vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.
- **TEREZA má novinku, která je šetrná k životnímu prostředí:** www.nejsetrnejsi.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává pěstitelům, řemeslníkům a zaměstnancům v rozvojových zemích příležitost, aby se užívali vlastní práci za důstojných podmínek. Více informací najdete na www.fairtrade.cz.

- **NaZemi**
je česká nevládní organizace usilující o to, aby se chudí pěstitelé, řemeslníci a zaměstnanci v rozvojových zemích měli možnost užít svou práci za důstojných podmínek. Více informací najdete na www.nazemi.cz.
- **Nekomerční organizace se mohou oficiálně přihlásit k podpoře konceptu fair trade.** Platforma Fairtrade Česká republika rozšiřuje kampaň Fairtradová města a umožňuje různým institucím, jako jsou knihovny, občanská sdružení či ekocentra, získat titul Místní podporovatel fair trade.
Kontakt: Hana Chorváthová, ředitelka Fairtrade Česká republika, +420 734 336 592, h.chorvathova@fairtrade-cesko.cz, www.fairtrade-cesko.cz

Prodejní místa:

- **Výrobky Fair trade můžete zakoupit v Lísce - budova Základní školy Vsetín, Rokytnice 436**
Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 16.00 hodin
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.

Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích, více na infoevvo@seznam.cz
 - AMBOS MUNDOS provozuje **rozvojový obchůdek "Oba světy"**. Více o obchůdku a sortimentu najdete na AMBOS MUNDOS, www.ambosmundos.cz
 - Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty). V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz
-
- **Líska je členem pracovní skupiny pro Fairtradové město Vsetín.**
 - **Líska je místním podporovatelem fair trade, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele**

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- **Regionální značky**
<http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Rodinná firma Koldokol z Bílých Karpat, <http://www.koldokol.cz/o-nas/>**

Prodejní místa:

Prodejna ODTADYMA, o.p.s.,
Seninka 2 - prodejna ve Vsetíně, přízemí Domu Kultury.

Obchod Z DĚDINY nabízí jídlo z našeho regionu.
Sortiment obchodu pochází z farem, od malých a středních zpracovatelů převážně ze Zlínského kraje,
e-mail: obchod@zdediny.cz
<http://www.facebook.com/zdedinyzlin> Regionální potraviny, www.zdediny.cz

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejte recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz. Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

➤ Upečte si vlastní chléb

Neuvěřitelný rozmach zažívá v poslední době domácí pečení chleba. Na internetu se vytvořily celé komunity, které si předávají rady i suroviny tak, aby všichni měli chléb z vlastní trouby co nejlepší. Zapomeňte na domácí pekárny a s těstem i vlastním pečením si vyhraďte sami, o to větší radost pak budete mít z výsledku.

Existují dva způsoby, jak si chléb doma udělat – použít nebo nepoužít kvásek. Příprava kvásku není jednoduchou záležitostí, ostatně si ho můžete snadno pořídit od jiných nadšenců. My se tentokrát zaměříme na tu jednodušší variantu, tedy bez kvásku.

I když je jednodušší, neznamená úplně snadné. Jako u každého vaření, bude i zde potřeba především nabrat zkušenosti a postup několikrát opakovat, dokud nebudete mít jistotu opravdu skvělého produktu. Nicméně teplý, voňavý a chutný chléb za to určitě stojí.

Už jsme psali o tom, že si uděláme chléb bez kvásku, ale není to tak úplně pravda. Místo něj použijeme asi 20 g droždí, které nadrobíme do vlažné vody a přidáme asi půl lžičky cukru. Pečlivě promícháme a necháme od stát na teplém místě, dokud tento kvásek nevystoupá až na kraj hrnku, což může trvat asi půl hodiny. Mezitím si nachystáme 0,5 kg pšeničné mouky. Na začátek budeme pracovat právě s pšeničnou, protože má dostatek lepku k dobrému kynutí. Do mouky dáme asi lžičku a půl soli, stejné množství drceného kmínu, promícháme a ve středu vytvoříme důlek. Do něj nalijeme kvásek z droždí, přilijeme asi 300 ml vlažné vody a pečlivě prohněteme.

Zpočátku k promíchání těsta postačí vařečka, ale dřív nebo později ho budeme muset zpracovat rukama. Čím déle budeme těsto hníst, tím kypřejší chléb bude. To by ve finále mělo být vláčné a nelepí se. Následně ho necháme odpočívat a kynout, a to asi do dvojnásobku původní velikosti. Pokud si chcete opravdu pohrát a nic neponechat náhodě, po půlhodině ho můžete ještě jednou prohníst a dát znovu odpočívat.

Poté si vytvarujete bochník a dejte ho na plech s pečícím papírem. Je potřeba si předem rozehřát troubu na maximální teplotu. Chléb potřeme slanou vodou a vložíme do trouby. Při vysoké teplotě ho pečeme přibližně čtyři minuty a pak ubereme na 170 stupňů po dobu asi 30 minut. Během pečení ho párkrát znovu potřeme slanou vodou a máme téměř hotovo.

Bylo by chybou hned po vyndání z trouby chléb krájet. Měli bychom ho nechat vychladit a až pak se do něj zakousnout.

Výše uvedený recept je ten základní, když ho zvládnete, naskytne se vám nespočet dalších možností. Předně nemusíte využívat jen obyčejnou pšeničnou mouku, ale své pečivo můžete vylepšit moukou žitnou, pohankovou, ovesnou, kukuřičnou, jaká vás napadne. Podobně je to s dalšími ingrediencemi, nebojte se různých příchutí nebo semínek. Chléb bude zajímavější a chuťově pestřejší.

<http://www.jentodobre.cz/?p=5186>

Přírodní zahrady

Pro rodinu s dětmi je přírodní zahrada u domu ideálním místem k odpočinku a zábavě i zdrojem zdravých surovin pro vaření. Přírodní zahrada u školy, která co nejméně kopíruje přírodní podmínky, přirozeně pobízí děti k bádání, objevování a realizaci vlastních nápadů. Může být zdrojem zdravé úrody ovoce, zeleniny a bylinek pro zpestření jídelníčku. Dá se budovat postupně, bez velkých vstupních investic, často i na velmi malém prostoru.

I obyčejná zahrada může být malou přírodní rezervací, která:

- ✓ nabízí životní prostor živočichům, kterým ubývají úkryty v krajině,
- ✓ produkuje pro vás čerstvé a zdravé potraviny bez chemie,
- ✓ umožňuje celé rodině relaxovat, setkávat se a tvořit,
- ✓ je esteticky krásná a pestrá s množstvím různých stanovišť,
- ✓ je místem pozorování, poznávání a učení se přírodním procesům.

<http://www.veronica.cz/?id=418>

- Jak na přírodní zahradu Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica - PROVÁDÍ KONZULTACE PŘÍMO NA ZAHRADE, <http://www.veronica.cz/?id=418>
 - **NECHEJTE SI CERTIFIKOVAT VAŠI ZAHRADU - ZÍSKEJTE PLAKETU PŘÍRODNÍ ZAHRADA** » Máte-li zahradu a hospodaříte ve spolupráci s přírodou, či jste alespoň k tomu nastoupili cestu, můžete získat prestižní plaketu "Přírodní zahrada". Tu má v Česku už bezmála 150 zahradníků. Plaketou dáváte najevo svoji filozofii a podporujete šíření myšlenky přírodního zahradničení. Více o udělení plakety na <http://www.veronica.cz/?id=563>
 - Kde jsou přírodní zahrady v Česku?, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
 - **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**
Relaxace i vzdělávání v ukázkové přírodní zahradě a ovocném sadu. Na pozemku za Centrem Veronica jsou dvě desítky starých stromů a nově přes padesát mladých stromků. Zahrada je budována v přírodním stylu, s využíváním prvků jako jsou vyvýšené záhony, bylinné záhony, sluneční past, jezírko a jiné. <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- Při plánování zahrady můžete využít služby profesionálů, se kterými Líska spolupracuje:**
<http://www.prirodnizahrady.cz/> Naplánují a zrealizují pro vás přírodní zahrady, hřiště, jezírka a další prostory pro práci, hru a odpočinek. Používají jen postupy šetrné k životnímu prostředí, vycházející z principů permakultury. Výsledný projekt je vždy odrazem Vašich přání a potřeb.
- Výborným pomocníkem je **dvouměsíčník Zahrada v obrazech**.
<http://www.biozahrada.cz/literatura/casopis-zahrada-v-obrazech>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- Únorové číslo zpravodaje **Svět neziskovek**. Můžete si přečíst rozhovor s paní Marianou Kellerovou ze společnosti Siemens ČR. Jak se žije alternativním školám, které jsou obecně prospěšnými společnostmi, jak se na možnosti využití těchto škol dívají rodiče i studenti. Tři lidé z komerční sféry odpovídali na otázku jejich dobrovolnického zapojení v roce 2014. Nechybí pravidelné zpravodajství z dění v českém neziskovém sektoru, nabídka vzdělávacích akcí a další pravidelné rubriky, včetně poradny. Pokud máte zájem dostávat časopis e-mailem, vyplňte **novou registraci** k odběru na stránce <http://newsletter.neziskovky.cz>.
http://www.neziskovky.cz/clanky/509_608/infosluzby_svet_neziskovek/

- **Dárky z přírody.** Originální nápady po celý rok, autor: Rogge Anne
Více než 60 podrobně popsaných návodů, jak si vyrobit z materiálů, které nabízí příroda v každé roční době, milý dárek pro potěšení nás i našich blízkých. Může to být něco ke konzumaci, třeba sirup, likér či želé, nebo něco pro dekoraci, např. adventní kalendář, šípkový věnec, květovaný papír či svícen z břízy. Každý návod obsahuje výčet potřebného materiálu, dobu potřebnou na zhotovení výrobku a přesný postup práce. Nechybí samozřejmě barevné, často instruktivní ilustrace, dokládající, že námi zhotovený dárek bude krásným a jistě milým překvapením. Knížka zároveň motivuje čtenáře k pozornějšímu pohledu na přírodu. Vydala Grada.
- **Pravý domácí časopis,** <http://www.pravydomaci.cz>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

- Informace o tříletém **projektu Příroda nezná hranic** najdete na <http://www.ochrancici.cz/inpage/video-o-projektu/>

- **Příběhy - lidé – inspirace**

LIDÉ - PŘÍBĚHY - INSPIRACE: tvůrčí příběhy aktivních lidí z regionů České republiky, které možná neznáte, ale jejichž životní pouť vás nadchne a inspiruje.

Jejich životopisná vyprávění a zajímavé videovizitky najdete na www.ucimesepribehy.cz. Pokud se chcete připojit k tvorbě pozitivní mapy, přidejte se k nám! Posílejte nám své tipy na osobnosti, na které by se v našem mapování pozitivní vlny nemělo zapomenout.

Hledáme a mapujeme POZITIVNÍ PŘÍKLADY aktivního občanství a vztahu k lokálnímu společenství na konkrétních příbězích konkrétních lidí. Chceme tím přispět k rozvoji občanského vzdělávání a podpořit vědomí hodnoty české společnosti. Oslovujeme veřejnost a mladé lidi formující si své životní postoje metodou učení se životních strategií z reálných příběhů reálných lidí.

Příběh. Nádherné slovo plné vzrušení a plné příslibů. Dobrý příběh je základ všeho umění. I umění žít.

Proč se máme učit z příběhů?

- Příběh dává prostor dialogu, interpretaci, fantazii, konfrontaci našich vlastním postojů, názorů a zkušeností
- Příběh přirozeně rozvíjí naši zvědavost a kreativitu
- Dobrý příběh žije v nás, pracuje s naší myslí a tká pouto s naším vlastním příběhem.
- Každý, kdo zná svůj příběh a je si vědom jeho každodenního utváření, zná i svou osobní hodnotu. Hodnotu, kterou si tím pádem nehledá venku, v souboji o pozornost.
- Znat a sdílet svůj vlastní příběh je akt sebeuvědomění.

Jaké příběhy vám přinášíme?

- Příběhy lidí, kteří u nás aktivně tvoří občanskou společnost a jsou inspirací pro ostatní.
- Tito lidé dlouhodobě pracují na svých změnových projektech, v oblasti životního prostředí, vzdělávání, kultury a umění, komunit i v obecní samosprávě, v duchovní či sociální oblasti.
- Jejich životní příběhy jsou nabitě zkušenostmi a zážitky. A my jim tímto projektem vyjadřujeme hlubokou úctu.

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

- Oxfam vydal novou tématickou mapu **“Good enough to eat map”**. Hodnotí v ní 125 zemí podle různých kritérií, jako např. dostupnost, cena a kvalita potravin, ale hodnotí také stravovací návyky z hlediska zdraví. V ČR máme ještě na čem pracovat

Dostupné zde: <http://www.oxfam.org/en/grow/good-enough-eat-map>

Environmentální informační a komunikační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.

Jak získat elektronickou rozesílku Líska:

Napište nám e-mail na: infoevvo@seznam.cz, telefon: 605 806 840, www.liska-evvo.cz

- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna a videotéka.** Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce

Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz

- **Publicita aktivit a organizací** (tiskové zprávy, články, informační a propagační materiály).
- **Osvětové a informační kampaně.**

V rámci síťového projektu **Rozvoj sítě environmentálních vzdělávacích, poradenských a informačních center ve Zlínském kraji** byla zpracována **elektronická mapa ekoporaden ve Zlínském kraji** <http://www.liska-evvo.cz/component/content/article/61-ekoporadnyzlinkraj>
Projekt byl spolufinancován SFŽP ČR a MŽP.

❖ V příloze dnes najdete:

- Rozesílku č. 3/2014 - celý text v PDF
- Pozvání a návratku na Setkání středisek a organizací k EVVO
- Pozvání na benefici pro sýkorky
- Letáček k mobilnímu planetáriu Čtyřlístku Zlín
- Propozice a přihlášku na soutěž Zlatý list
- TZ Líska k novým webovým stránkám

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách: Líska, o.s. / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny / Ptáci – žijí tady s námi / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji/ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá **Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť Mrkvička a MRKEV a účastníky projektu „Školní program EVVO krok za krokem“ zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Informační a komunikační servis a vzdělávací programy Lísky jsou podpořeny z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.